

Hvorfor et sygeplejeetisk råd i Grønland?

Forfattere: Sygeplejeetisk Råd i Grønland under Peqqissaasut Kattufiat (PK)

Til Peqqissaasut Kattufiat's generalforsamling d. 2. november blev sygeplejeetisk råd i Grønland etableret med 6 medlemmer. Rådet har nu konstitueret sig med Inuuti Fleischer som formand og Rikke Bruun de Neergaard som næstformand

Rådet glæder sig til at komme i gang med arbejdet, - at synliggøre etiske problemstillinger i sygeplejen, støtte medlemmer, som oplever etiske dilemmaer og udvikle etiske retningslinjer. Rådet vil på denne måde højne kvaliteten af sygeplejen for den enkelte patient.

Etikken har en stor betydning i samfundet

Grønland, den grønlandske kultur og det grønlandske samfund påvirkes med hast og nye muligheder. Der tages vigtige politiske valg, som har indflydelse på både samfund og det enkelte menneske. Dette gælder for alle, uanset om man bor i en by eller bygd, - uden eller med uddannelse, - kvinde eller mand, - i erhverv eller uden arbejde.

Det er vigtigt at drøfte fælles værdier og give etikken en plads i vigtige beslutninger, som har betydning for livet i Grønland. Det er vigtigt også at drøfte de spørgsmål, som ligger uden for det juridiske felt, men handler om, hvordan vi gerne vil leve, og hvad som er vigtigt for at have gode liv.

Etik i sygeplejen

Sundhedspersonale møder mange vanskelige dilemmaer gennem deres arbejde, og en del af disse dilemmaer omhandler også etiske problemstillinger. Sygeplejersken skal træffe svære valg og står ofte alene med de store spørgsmål, det skaber usikkerhed og utryghed hos den enkelte sygeplejerske

PK har haft fokus på etiske udfordringer i sygeplejen siden 2012, hvor tidligere formand Inuuti Fleischer holdte oplæg i 2013 om dette til Grønlandsk Medicinsk Selskab. PK har deltaget i årsmødet for Nordiske Sygeplejeetiske Råd 4 gange, og selv været vært i 2015, hvor også daværende Naalakkersuisoq for Sundhed og Nordisk Samarbejde Doris Jacobsen støttede udviklingen af et Sygeplejeetisk Råd og anbefalede, at man kunne se på erfaringerne, der ville udvikles i et sådant råd, med henblik på at udvikle et generelt etisk råd i Grønland.

Rådets opgaver kan indbefatte mange forskellige typer, og det første år vil der fokuseres på at udvikle grønlandske sygeplejeetiske retningslinjer

Suna pillugu Kalaallit Nunaanni Peqqissaasut ileqqorissaarnermut siunnersuisoqatigeeqassappat?

All.: Kalaallit Nunaanni Peqqissaasut Kattuffiata (PK) ataani peqqissaasut ileqqorissaarnermut siunnersuisoqatigiivi.

Novembarip ulluisa aappaanni Peqqissaasut Kattuffiata ataatsimeersuarnerani Kalaallit Nunaanni peqqissaasut ileqqorissaarnermut siunnersuisoqatigiivi arfinilinnik ilaasortaqtartut pilersinneqarput. Siunnersuisoqatigiit Inuuti Fleischer siulittaasutut- Rikke Bruun de Neergaard-ilu siulittaasup tulliatut toqqarneqarlutik inissitsiterput.

Siunnersuisoqatigiit peqqissaanermi ileqqorissaarnermut atatillugu ajornartorsiutinik ersersitsinissamut, ilaasortanik akunnattoorfeqartutut misigisunik tapersersuinissamut ileqqorissaarnissamullu maleruagassanik inerisaanissamut tunngatillugu sulianik aallartitsinissartik qilanaarat. Siunnersuisoqatigiit taamaaliornermikkut napparsimasunut ataasiakkaanut peqqissaanerup pitsaassusaa qaffatsissavaat.

Ileqqorissaarneq inuiaqatigiinni annertuumik pingaaruteqarpoq

Kalaallit Nunaat, kalaallit kulturiat inuiaqatigiillu pilertortumik periarfissanit nutaanit sunnerneqarput. Inuiaqatigiinnut inunnullu ataasiakkaanut sunniutilinnik pingaarutilinnik politikikkut toqqaasoqartarpoq. Tamanna illoqarfimmi nunaqarfimmiluunniit najugaqarneq, - ilinniagaqannginneq ilinniagaqarnerluunniit, - arnaaneq angutaanerluunniit, - suliffeqarneq suliffeqannginnerluunniit apequtaatinnagit tamanut atuuppoq.

Naleqartitat ataatsimoorussat oqallisiginissaat ileqqorissaarnerullu aalajangiinerni pingaarutilinni Kalaallit Nunaanni inuunermut sunniuteqartuni inissaqartinnissaat pingaaruteqarpoq. Apeqqutit inatsisilerinerup avataanniittut qanorli inoorusunnitsinnut pitsaasumillu inuuneqarnissap pingaaruteqassusaanut tunngasut oqallisiginissaat pingaaruteqarportaaq.

Peqqissaanermi ileqqorissaarneq

Peqqinnissakkut sullissit sulinerminni akunnattoorfinnik ajornakusoortunik naapitsigajupput, akunnattoorfiillu ilarpassui ileqqorissaarnermuttaaq tunngassuteqarput. Peqqissaasoq ajornakusoortunik toqqaasussaasarpoq apeqqutinilu pingaarutilinni kisimiikkajulluni tamanna peqqissaasuni ataasiakkaani nalorninermik toqqissisimanginnermillu pilersitsisarpoq.

2012-imiilli ileqqorissaanermi unammilligassat- PK-mi siulittaasusimasup Inuuti Fleischer-ip tamanna pillugu 2013-imi Grønlandsk Medicinsk Selvskab-imut saqqummiussaqaqarneraguttaaq- ukkanneqarput. PK Nunani Avannarlerni peqqissaasut ileqqorissaarnermut siunnersuisuisa ukiumoortumik ataasimiinnerini sisamariarluni peqataavoq, namminnerlu 2015-imi ataatsimiinnermi aqqissuisuulluni. Tamatuma nalaani peqqissutsimut Nunanillu Avannarlernik suleqateqarnermut Naalakkersuisup Doris Jacobsen-ip peqqissaasut ileqqorissaarneq pillugu siunnersuisoqatigiivini inersisaaneq tapersersorpaa siunnersuisoqatigiinnilu misilittakkat ineritinneqartut Kalaallit Nunaanni ileqqorissaarnissamut siunnersuisoqatigiinnik nalinginnaasunik inerisaanissaq siunertaralugu isiginiarneqarnissaat innersuussutigalugu.

Siunnersuisoqatigiit suliassaanut assigiinngitsorpassuit ilaasinnaapput, ukiullu siulliup ingerlanerani Kalaallit Nunaanni peqqissaasut ileqqorissaarnissamut maleruagassaasa inerisarneqarnissaat qitiutinneqssaaq.